

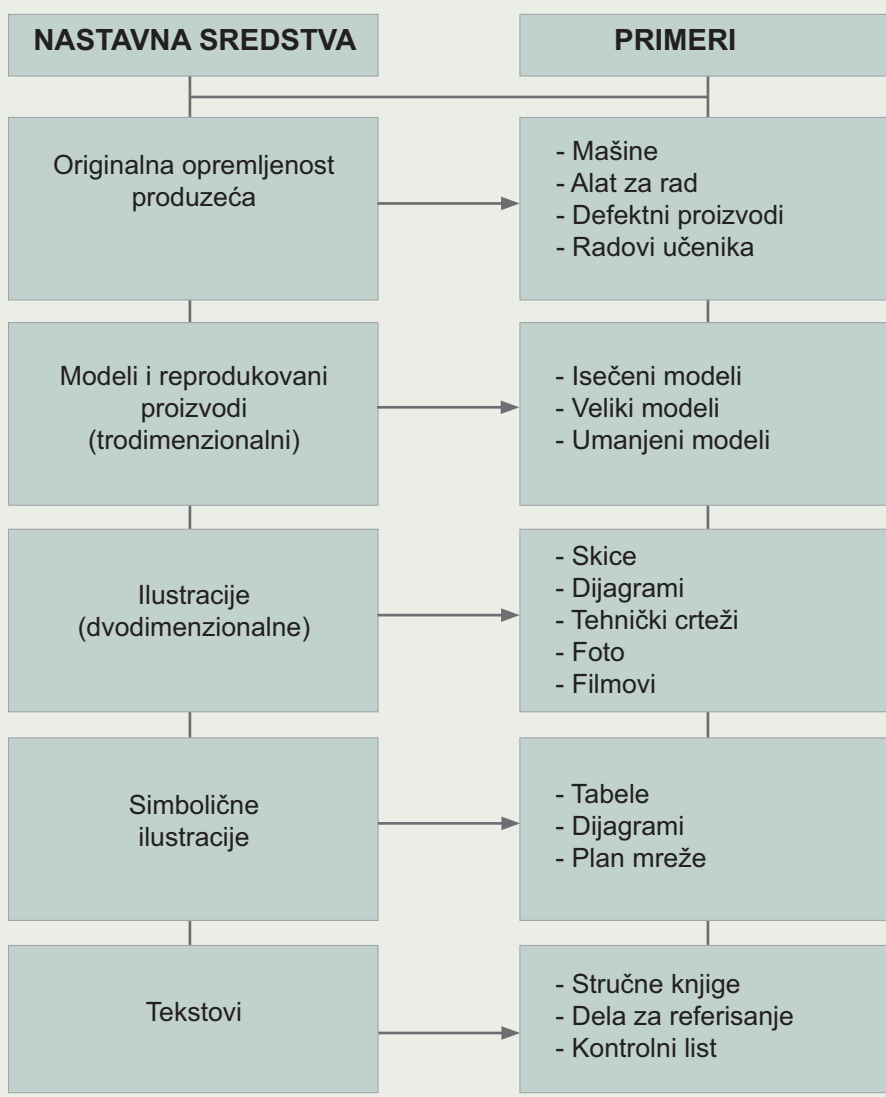

Uspeh u školovanju u mnogome zavisi od komunikacije (odnosa) izmadiju nastavnika i učenika.

Nastavna sredstva u ovom slučaju predstavljaju „dodatnog prenosioca“. Ta sredstva treba da budu prilagodljiva, znanja o svemu ili faktičko stanje treba prenositi ilustrativno, jasno i razumljivo kako bi ona postala trajna. Kod izbora nastavnih sredstava uvek treba da razmišljamo kako ćemo najbolje ostvariti nastavni cilj i pobuditi interesovanje učenika, na način kako bi osigurali uspeh u nastavi.

Iz mog rada i razgovora, poznato mi je da se nivo opremljenosti nastavnim sredstvima u stručnim školama mnogo razlikuje. U nekim školama nemaju nijedan Oveheadprojektor, iako one poseduju finansijska sredstva!

Ilustrativna nastavna sredstva

U okviru ovih predmeta dovoljno su efikasni delovi i vrlo obična - jednostavna sredstva, ka n.pr. materijali ili defektni proizvodi rada, koji su izvođeni i mogu se upotrebljavati samo za demonstriranje.

- Mašine i oprema jednostavne konstrukcije koje mogu koristiti kao objekat za opažanje
- Uspešan rad učenika, n.pr. rezultati nekog rada na projektu, koji se može preraditi i za jedno duže vreme

Naročito u školama gde se jošuvek ne izvodi stručna praksa u nastavi, radi se često sa modelima i proizvodima. Mogu biti dobra dopuna i mogu se primenjivati, n.pr. kada je nešto nedovoljno razumljivo (veoma veliko ili veoma malo), a da bi postalo razumljivo za učenike.

Manje blizu realnosti, ali često pogodne za objašnjavanje suštine, jesu i ilustracije, kojom prilikom se može raditi sa bojama. U ovom slučaju nevažni detalji se ostavljaju po stranu. Simbolično prezentovanje, kao što su tabele i dijagrami, omogućavaju medjusobnu povezanost posebnih pozicija.

Dosta uspešnim pokazalo se korišćenje tekstova iz nastavnih knjiga, koje često brojčano nedostaju, kao i primena radnih sveski. Radne sveske, pre svega, treba da ispune sledeće funkcije:

- Dopuna nastavnih knjiga
- Lista uputstva za vežbanje i za produbljenja znanja
- Kontrola uspeha u nastavi

Vidna je prednost kada nastavnik pripremi posebne radne sveske za učenike, što će reći za svako stanje školovanja.

Ali, ne treba bežati od hvatanja beležaka od strane učenika. Beleškama se prenešene informacije duže zadržavaju u pamćenju, nego u slučaju gotovnih radnih sveski.

Ali, hospitovanje su razjasnila da na mnogim časovima malo, ili, uopšte učenici ne hvataju beleške, a i nastavnik ih veoma malo podstiče na to.

Svuda, a najčešće u školama osnivaju su kompjuterski kabineti dobro opremljeni, gde se uvek ili često izvodi nastava bazirana na kompjuter.

Ali, i pored ovog pozitivnog razvitka, najstarije sredstvo teoretske i praktične nastave - TABLA, još uvek ima svoju važnost:

- Rad na tabli treba se pažljivo planirati i nikako se ne sme prepustiti slučaju.
- Treba planirati prostor koji nam je neophodan, na način da su beleške na tabli dovoljno vidne
- Postepeni napredak u korišćenju table, gde se učenicima prethodno daju informacije u vezi sa prostorom i željenom podelom listova.
- Radite sa bojama i raznim podvlačenjima
- Velike crteže treba iscrtati na tabli pre početka časa, kako bi se uštedelo vreme koje nam je veoma vredno.

U mnogim školama uspešno se radi sa Overheadprojektorom. U mnogim predmetima folijama se može prezentirati ilustracija i to razumljiva, kao i pokazivanje crteža, tabela i dijagrama. Na ovaj način omogućuje se postepena prezentacija radnih koraka.

Ali, hospitanja pokazuju da se upotrebom Overheadprojekora još uvek čine mnogo greške:

- Pazite da se u toku pisanja ili crtanja, ne pokrije projektni foto od vašeg tela.
- U toku predavanja ili izvodjenja radnih koraka, bolje se da tekst, odnosno prezentacije na foliji, se otkrivaju korak po korak, kako bi se učenik koncentrisao na jedan deo teksta, a da se ne „preoptereti celim tekstem“.

Rad na prezentaciji problema pomoću flipcharta, u manjim grupama može biti koristan.

Posle ovog pregleda meni ostaje da kažem da ideološko bogatstvo, nastavnikova kreativnost i kreativnost učenika nemaju granice. Razmišljajte šta možete obezbediti od jednostavnih, a ne skupih materijala (stiropor, papir, karton, novine, časopisi)